

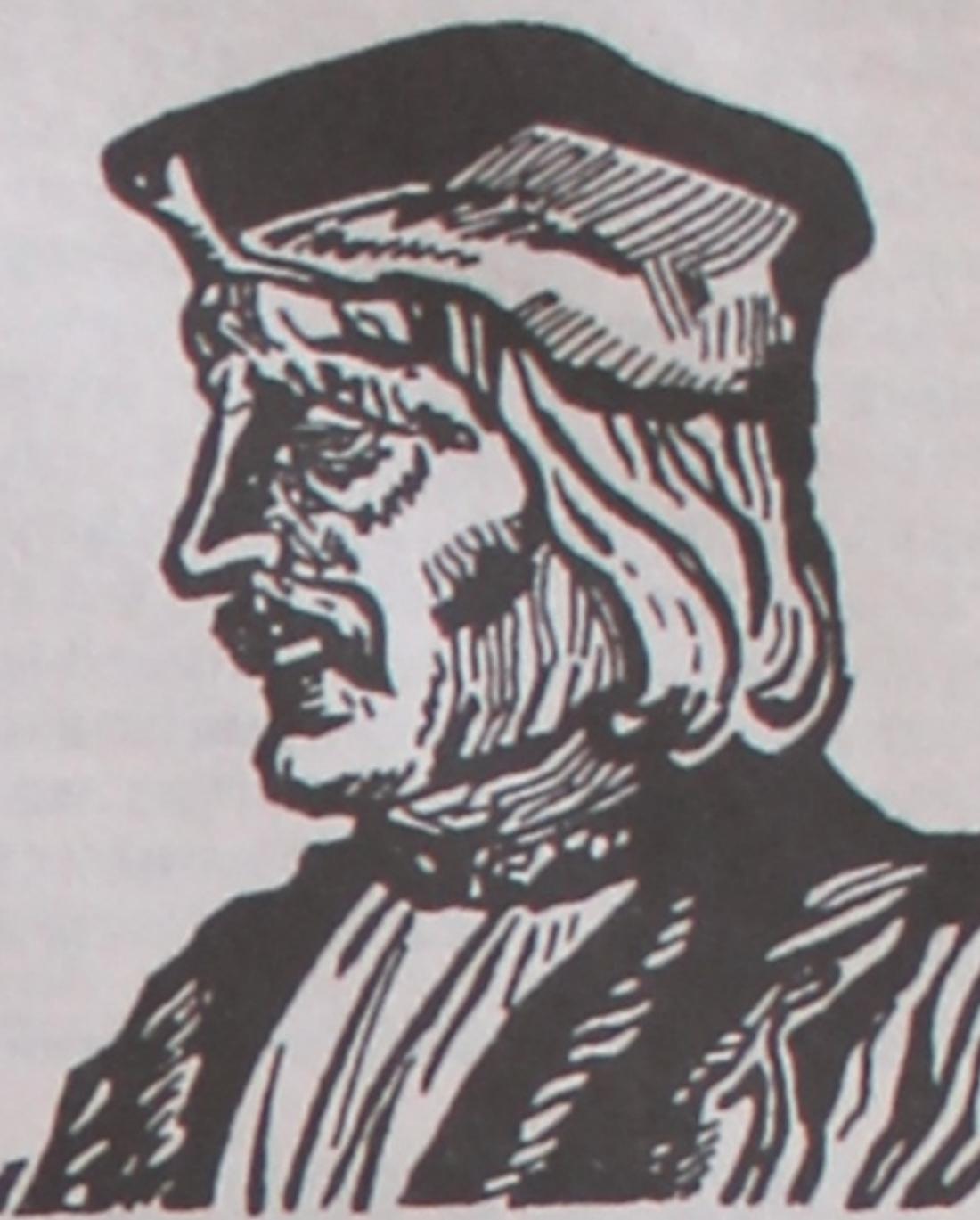
Татьяна ЯКУБОВСКАЯ,
студентка гр. БЖ-12
филологического факультета.
СПАСИБО ВАМ!
Спасибо Вам, родные старики,
Что нашу Родину тогда спасали,

Что защищали наш клочок земли,
С отвагою против врага стояли.
Пусть Ваши головы покрыты сединой,
Но Вам не позабыть то страшное
мгновенье,
Как было все разрушено войной,

И как земля была полна смятенья.
Спасибо Вам, за Ваш отважный бой.
Мы преклоняемся пред Вами
на коленях.
Вы заслужили звания "Герой",
"Герой" для сотни тысяч поколений.

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

ГОМЕЛЬСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ



№ 4 (997)

АЎТОРАК, 20 лютага 2001 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана дагаворная

НА САВЕЦЕ РЭКТАРАУ

Загадам па Міністэрству адукацыі Рэспублікі Беларусь зацверджаны новы склад Савета рэктараў Гомельскай вобласці. Яго ўзначаліў рэктар Гомельскага дзяржжаунага універсітэта імя Ф. Скарны доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, член-карэспандэнт Беларускай акадэміі адукацыі, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу краіны М. В. Селькін. Намеснікам старшыні гэтага Савета прызначаны рэктар Гомельскага дзяржжаунага тэхнічнага універсітэта імя П. О. Сухога кандыдат тэхнічных навук, дацэнт С. Б. Сарэла.

Адбылося першае пасяджэнне Савета рэктараў Гомельшчыны новага складу. Абмеркаваны праект праграмы развіцця вышэйшай адукацыі ў Гомельскай вобласці. Выступілі ўсе рэктары ВНУ Гомельшчыны, якія ўнеслі канкрэтныя прапановы па дапаўненню гэтай праграмы і яе рэалізацыі.

У работе пасяджэння Савета рэктараў удзельнічалі і выступілі па пытаннях парадка дні намеснік старшыні абльгаванкім У. У. Давідовіч і начальнік упраўлення адукацыі абльгаванкім А. В. Лук'яновіч.

У ПРАВІЛАХ ПРЫЁМУ Ў ВНУ НА 2001 ГОД – НОВАУВЯДЗЕННІ

З гэтага часу кожная ВНУ нашай рэспублікі будзе самастойна вызначаць ільготы для тых, хто закончыў школу з залатым або сярэбраным медалём. Тоё ж самае датычыцца выпускнікоў ПТВ і тэхнікумаў, якія атрымалі дыпломы з адзнакай. Такія новыя правілы прыёму ў дзяржжауны вышэйшыя навучальныя установы рэспублікі на 2001 год, зацверджаны Міністэрствам адукацыі.

Як і чакалася, гэта не адзінае новаувядзенне. Напрыклад, абитурыенты атрымалі права паступаць у некалькі ВНУ ад-

на Калегіі Дзяржжаунага вышэйшага атэсцацийнага камітэта Рэспублікі Беларусь падведзены вынікі атэсцациі навукова-педагагічных і навуковых работнікаў краіны на навуковыя званні за 2000 год. Мы назавем паказыкі сярод 25 ВНУ, якія ўваходзяць у сістэму Міністэрства адукацыі. Адначасова нагадаем, што Беларускі дзяржуніверсітэт знаходзіцца ў прымым падпарадкаванні Савету Міністраў і яго дасягненні выдзяляюцца асобным радком.

Летась вучонае званне прафесара па Мінадукацыі прысвоена 41 навукоўцу. Яго ўдастоены і двое вучоных Гомельскага дзяржуніверсітэта імя Ф. Скарны. Столікі ж – з Мазырскага дзяржжаунага педагогічнага інстытута імя Н. Крупской, але асобам, якія не маюць вучонай ступені доктара навук. На аднаго прафесара летась прыбаўлялася ў Беларускім дзяржжауным універсітэце транспарту.

ВЫКАРЫСТАЙЦЕ ЛЬГОТЫ

Згодна пастановы Дзяржкамітэта Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльной абароне насельніцтва ад 29 чэрвеня 1994 г. № 891 супрацоўнікі універсітэта, якія працујуць у шкодных умовах, маюць права на дадатковы водлуск за 2000г.

Спісы гэтых супрацоўнікаў па кафедрах, структурных падраздзяленнях неабходна прадставіць у службу аховы працы і ТБ універсітэта да канца бягучага месяца г.г. (корпус № 3, пакой 222, тэл. 56-41-92).

А. ЕЎСТРАЦЕНКА,
кіраўнік службы аховы працы і ТБ ГДУ.

начасова. Акрамя таго, ужо без экзаменаў на адпаведныя спецыяльнасці змогуць паступіць пераможцы міжнародных і рэспубліканскіх прадметных алімпіяд. А ацэнка ведаў абитурыентаў будзе праводзіцца як па ўжо апрабаванай сістэме з шасці балаў, так і з дзесяціці. Абязвязковым будзе ўступны экзамен па замежнай мове. Выключэнне робіцца толькі для тых, хто не менш як два гады прафыгуе ў сельскай мясцовасці, у чарнобыльскіх рэгіёнах або закончыў там агульнаадукацыйныя навучальныя установы ці ПТВ сельска-

гаспадарчага профілю. Ім можна будзе змяніць замежную мову на рускую або беларускую. Гэта ж катэгорыя можа здавацца сумешчаныя выпускныя і ўступныя экзамены, для астатніх такая норма адменена.

Акрамя ўсяго іншага, абитурыентам прыйдзецца пацікавіцца ўзроўнем мінулагодняга конкурсу. Гэта ж катэгорыя можа здавацца ён перавышаў 2,7 чалавека на месца, ўступныя экзамены будуць у большасці выпадкаў праводзіцца ў пісьмовай форме.

БЕЛТА.

ПАШЫРАНЫ ПАУНАМОЦТВЫ ВНУ

чання студэнта ў кожнай канкрэтнай ВНУ з улікам яе асаблівасцяў, стане матэрыяльна-тэхнічнай і навучальна-метадичнай базы, на расходаванні пазабюджэтных сродкаў.

Указам кіраўніка дзяржжауных ВНУ ад 5 лютага 2001г. № 59 унесена змяненне ва ўстаноўлены парадак вызначэння кошту платнага навучання ў дзяржжаунай ВНУ ў расходаванні пазабюджэтных сродкаў. Рэктарам ВНУ прадстаўлена права самастойна, без узгаднення з вышэйшай органам дзяржжаунага кіравання, вызначаць кошт платнага навучання. Пры гэтым яго памер не павінен перавышаць экана-

мічна аргументаваныя затраты на падрыхтоўку спецыялістаў дадзенай спецыяльнасці (спецыялізацыі) ў гэтай навучальнай установе.

Сродкі, атрыманыя ад платнага навучання ў дзяржжауных ВНУ, будуть накіроўвацца на аплату працы прафесарскага выкладчыцтва персаналу, абаўленне матэрыяльна-тэхнічнай базы, навучальна-метадичнае забеспечэнне і гаспадарчыя патрэбы.

Рэктары маюць права прадстаўляць скідкі малазабяспечаным, пераводзіць студэнтаў, якія дасягнулі высокіх паказычыкаў у вучобе, з платнага навучання на бясплатнае.

ВЫСОКІ РЭЙТИНГ ГДУ

Не папоўніліся іх рады ў Гомельскім дзяржжауным тэхнічным універсітэце імя П. О. Сухога. Вучонае званне дацэнта прысвоена за год 153 навукоўцам. 15 з іх – прадстаўнікі ГДУ. Вышэй гэты паказык – 17 – толькі ў Беларускага дзяржжаунага педагогічнага універсітэта імя М. Танка. Што датычыцца іншых ВНУ Гомельшчыны, падпарадкованых Мінадукацыі, то колькасць дацэнтаў узрасла адпаведна: у МазДПІ – на 7, ГДТУ – на 5, БелДУТУ – на 1.

Прывядзем дадзенія і па ведамасных ВНУ нашай вобласці. Летась на званне прафесара атэставаны адзін выкладчык Гомельскага дзяржжаунага педагогічнага інстытута і столікі ж – на званне дацэнта. Зусім сціплае дасягненне Гомельскага кааператыўнага інстытута. За мінілы год тут толькі два кандыдаты навук сталі дацэнтамі.

А вось навукова-метадычны і публіцыстычны часопіс

"Вышэйшая школа" вызначыў рэйтинг дзяржжауных ВНУ Беларусі па выніках уступных экзаменаў 2000г. У аснову былі пакладзены трох крытэрыяў:

колькасць пададзеных аўтарытатамі заяў; конкурс заяў на адно месца; судносіны колькасці пададзеных заяў ад аўтарытентаў-медалістай да плана

прыёму студэнтаў у дадзеную

ВНУ. Тут вызначаліся лідэры сярод 38 вышэйших навучальных установ. 1-2 месцы падзялілі БДУ і Беларускі дзяржжауны эканамічны універсітэт. Трэцім стаў Мінскі дзяржжауны медыцынскі інстытут. ГДУ разам з Брэсцкім дзяржуніверсітэтам імя А. С. Пушкіна і Беларускай дзяржжаунай політэхнічнай акадэміі, БДПУ імя М. Танка і Беларускай дзяржжаунай эканамічнай універсітэт, дзе наяўнасць навукоўцаў значна прынесьла ўзвесьні.

Б. ВАЛОДЗІН.

ФІНАНСАВАЯ ДАПАМОГА – ЛЕПШЫМ НАВУЧЭНЦАМ І СТУДЭНТАМ

Свайм распараджэннем кіраўнік дзяржавы зацвердзіў рашэнне савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта краіны па сацыяльной падтрымцы таленавітых навучэнцаў і студэнтаў. Згодна з гэтым дакументам, будзе аказана фінансавая дапамога творчым аўяднанням адукацыйных установ для ўмацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы, прэміравання навучэнцаў, студэнтаў, навуковых кіраўнікоў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў, якія ўнеслі асабісты ўклад у іх эфектунае функцыянаванне.

Сродкі ад 2 да 10 мільёнаў рублёў выдзелены сямі такім аўяднанням.

Грашовымі прэміямі ў памеры 60 тысяч рублёў кожная будуць узнагароджаны 22 навучэнцы і студэнты розных навучальных установ.

БЕЛТА.

ПАШАНА ПА ЗАСЛУГАХ

Больш за чвэрць стагоддзя атадаў падрыхтоўцы маладых спецыялістаў у нашым універсітэце дацэнт кафедры ўсэагульнай гісторыі Л. М. Гаранін. На гістарычным факультэце ён лічыўся адным з самых эрудыраваных, паважаных калегамі і студэнтамі выкладчыкаў. Таму такім ўрачыстым і кранальнім былі праходы Льва Мікалаевіча на пенсію. У яго адрас выказаны самыя цэпляючыя і шчырыя слова цяперашніх і былых таварышаў па працы, тых, каму ён шчодра перадаў свае багатыя веды і вялікія педагогічныя волыт. Як знак прызнання і падзякі яму былі ўручаны шматлікія букеты кветак і Ганаровая грамата універсітэта, якой Леў Мікалаевіч узнагароджаны за шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць і актыўны ўдзел у грамадскіх жыцці.

За дасягненні ў падрыхтоўцы і атэстациі навуковых і навукова-педагагічных кадраў вышэйшай кваліфікацыі Ганаровай граматай Дзяржжаунага вышэйшага атэстацийнага камітэта Рэспублікі Беларусь узнагароджаны доктар эканамічных навук, прафесар кафедры эканамічных тэорый нашага кіраўніка – Міхеідаўку Валянціна Аляксееўіч.

ВІНЧУЕМ! Рэктар, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат гістарычнага факультэта, калектыв кафедры гісторыі Беларусі горача віншуецца асістэнта Міхеідаўку Валянціна Аляксееўіча з пасляковаў абароне дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата гістарычных наукаў.

Краіны без межаў

У вобласці Тасканы, што ў сярэдній частцы Італіі, зараз сонечна і тэмпература не апускаеца ніжэй 12 градусаў цяпла. І снег там можна ўбачыць толькі на высокіх перавалах Апенінскіх гор. Тут жа, у Беларусі, зіма, нібыта схамянуўшыся, што дарэмана марнавала час на працягу двух папярэдніх месяцаў, сыпнула напачатку лютага доўгачаканым снегам, дыхнула маразамі са сцюдзённым ветрам. З далёкага цёлага Міжземнамор я ў гэтую хадную пару, калі нялёгка адагрэцца ў гасцінічным

рэнца П'ераллі і Дамініка Нестала. Летам прымаюць яны тых хлопчыкаў і дзяўчынак, хто яшчэ ніводнага разу не бываў за мяжой. Гэта — абавязковая ўмова, якой М.Калісі, як кіраўнік праекта, прытымліваеца строга: ставіца мэта, каб даць магчымасць як мага большай колькасці дзяцей з чарнобыльскай зоны прайсі аздараўленне ў іх краіне. Але на гэтым не заканчваецца місія ўдзельнікаў дабрачыннай арганізацыі. Яны працягваюць "курыраваць" дзетак, што пабывалі ў іх, і надалей, але ўжо ў іх дома, на радзіме. Дзеля гэтага прыяджаюць сюды самі, каб завітаць у сем'і ўбачыць, як жывеца іх падаечным, у чым яны маюць па-

Гомельскі ўніверсітэт

ДАЛЁКІЯ ПА АДЛЕГЛАСЦІ, АЛЕ БЛІЗКІЯ СЭРЦАМ

нумары пасля доўгага шляху, пераадоленага ў мікрааутобусе па заснежаных дарогах, прыяджала на Гомельшчыну група італьянцаў — ўдзельнікаў рэгіянальнага камітэта "Легамбент", што ў перакладзе азначае: ліга асяроддзя пражывання.

Iх — сямёра чалавек, розных професій і ўзростаў, вось ужо на працягу некалькіх гадоў аўядноўвае агульная высакародная мэта — прымаць у сябе, у Таскане, на аздараўленне і лячненне дзяцей з забруджаных радыяцый вёсак Гомельшчыны і суседніх з ёй рэгіёнаў Расіі, якія таксама пацярпелі ад чарнобыльскай катастроfy. Кіраўніком праекта з'яўляецца Масіма Калісі — праграміст па професіі, а па сваёй натуры чалавек неадынарны, цікавы, творчы. Ён — ўдзельнік многіх літаратурных конкурсаў у сябе на радзіме, уладальнік прэмій і ўзнагарод за напісаныя вершы, апавяданні, навелы. Яго пазытычная чулая душа асабліва востра рэагуе на людскія боль і гора, і ён здолеў знайсці сваіх аднадумцаў, каб аўяднанца і аказаўца канкрэтную дапамогу дзецям, у чыё жыццё ўварваўся разбураны Чарнобыль. У створаную ім дабрачынную арганізацыю, якая існуе толькі на ўласных грошовых сродках сваіх членуў, увайшлі калі 50 італьянскіх сем'яў. Сярод іх, у прыватнасці, урач-стomatолаг Масіма Калабро, Марыя Пія Санці, па професіі — ... паліцэйскі (як прызнаўся М.Калісі, яго правая рука ў справах арганізацыі і яе касір, і з жартам удачлів: "Ні адзін злодзеў не адважыцца красці кроши ў паліцэйскага"). Шмат беларускіх дзяцей адагрэлі таксама сваёй цеплынёй і сардечнасцю абаяльная Фіярэлла Б'янкі, стрыманыя ў пачуццях зневесе, але вельмі добразначлівия душой Плачыда Міано, Ф'є-

трэбу.

На гэты раз іх маршруты з г.Гомеля, дзе яны спыніліся ў гасцініцы "Турист", пралягали ў вёскі Веткаўскага, Хойніцкага раёнаў, на суседнюю Браншчыну. Суды яны везлі падарункі, медыкаменты (апошнія, дарэчы, уручалі таксама ў мясцовых бальніцах і паліклініках). Сустэрэчы, што адбываліся ў сем'ях, вясковых школах, прыносілі італьянцам радасць ад таго, што зноў убачылі знаёмыя дзіцячыя твары. Але напаўнілі іх душы і шчымліва-сумныя пачуцці пасля знаёмства з умовамі жыцця чарнобыльскіх дзяцей. Зведалі яны і сапраўдана ўзрушэнне пасля таго, як зусім па-іншаму раскрыліся для іх дзеці, якія ў час гасціявання ў Італіі былі крыху замкнёнымі ў сабе, а тут, дома, яны праявілі свае разнастайныя здольнасці — танцавалі для гасцей, спявалі ім песні на роднай беларускай мове. Дагэтуль памятаюць яны і мінулагодні выпадак у Гомельскай абласной дзіцячай бальніцы, куды яны прывозілі гуманітарныя грузы. Ён крануў іх да слёз. У бальничным калідоры да іх падышоў хлопчык, які лячыўся тут, і на італьянскай мове заспяваў ім "Санта Лючью" ...

У адзін з вечароў, пасля вяртання з вёскі Стойбун Веткаўскага раёна, італьянская дэлегацыя завітала на кафедру беларускай літаратуры ГДУ імя Ф.Скарыны. Яе загадчык доктар філалагічных навук, прафесар I.Ф.Штэйнер, дацэнт гэтай кафедры В.С.Новак, намеснік дэкана філалагічнага факультэта Л.П.Кузьміч сустэрэлі іх тут не толькі як жаданых гасцей, але і як даўніх і добрых сябров, бо знаёмства з імі адбылося год таму назад у іх чарговы візіт на Гомельшчыну, дзякуючы выпускніцы філфака ГДУ Алеся Кучаравай. Дзяўчына працуе ў Гомельскім гарадскім психалагічным

цэнтры карэктывна-развіваючага навучання і рэабілітацыі і як перакладчыца задзейнічана ў названай дабрачыннай італьянскай арганізацыі. Тая мінулагодная сустэрэча паклала пачатак блізкаму знаёмству гомельскіх навукоўцаў з прадстаўнікамі італьянскага народа, з яго культурай і традыцыямі. М.Калісі чытаў тады свае пра-нікнёныя вершы аб каханні, сваёй радзіме — Таскане, якая сёння з'яўляецца адным з галоўных эканамічных і культурных цэнтраў Італіі, мае вельмі цікавую гісторыю, бо сваімі каранямі адыходзіць яшчэ да I ст. да н.э., калі на месцы пасялення адных з найбольш старажытных плямёнаў — этрускаў узникла развітая цывілізацыя, дзе да гэтага часу захаваліся ўнікальныя помнікі архітэктуры, мастацкія комплексы. У час той першай сустэрэчі і нарадзілася выдатная ідэя — напісаць "У чатыры руки" сумесную книгу аб дзвюх краінах: Італіі і Беларусі, каб іх народы даведаліся як мага больш адзін пра аднаго.

Цяпер Масіма Калісі прывёз сабой падрыхтаваны праект запланаванага выдання, які ўсебакова абміркоўваўся ў час сустэрэчы на кафедры беларускай літаратуры. Дзве вялікія краіны — Італія і Беларусь, далёкія ў сваіх этнічных і моўных каранях, розныя ў традыцыях, у рэлігіях, сталі, па словам М.Калісі, адзіным цэлым у сумесным праекце сябровскага абмену — "Праекце Чарнобыль". Ён адзначыў таксама, што ніколі ўзаемаадносіны паміж народамі не былі такімі напоўненымі і блізкімі.

У запланаваных восьмі раздзелах кнігі будзе апавяданца аб геаграфічным становішчы, палітыцы, нацыянальнай эканоміцы, мастацтве, народных традыцыях, характеристарах народу дзвюх краін. Але ні ў якім разе гэта не будзе нейкі сухі статыстычны зборнік. Гэта будзе наўкукова-папулярная кніга, напісаная жывой мовай у эзэстычнай форме, з цікавымі жыццёўкімі прыкладамі, сітуацыямі, з фотаілюстрацыямі славутасцяў Тасканы і Гомельшчыны. Як падкрасліў прафесар I.Ф.Штэйнер, нам найбольш цікава даведацца пра жывога, рэальнага чалавека — італьянца, і расказаць на страницах кнігі пра такога ж беларуса. Абавязкова сваё раскрыцце атрымае ў кнізе і чарнобыльская тэма: які ўрокі праз 15 гадоў вынеслі насы народы з буйнейшай катастрофы XX стагоддзя. Абмеркаваны таксама і тэхнічны бок сумеснага праекта — тыраж кнігі, яе аб'ём і Г.Д.

Наперадзе — нялёгкая, карпатлівая, але вельмі цікавая праца па напісанню кнігі, якая зблізіць два народы і дапаможа ім спазнаць "хто мы ёсць, чым мы былі, чым хацелі бы быць..."

Т.ДУБЯК.

тым, што, пачынаючы ўжо з другога курса, многія з нашых студэнтаў працуяць у органах унутраных спраў і прафілактычнай арганізацыі, такім чынам замацоўваюць набытыя здарытэчныя матэрыялі і паступова знаёміца з тонкасцямі будучай прафесіі.

Я ўжо пісала аб тым, што ўсіх гэтых зменаў можна не заўважаць (хутчэй не задумвацца аб гэтым), пакуль не сутыкнешся са сваім жа неадэвкатнай рэакцыяй на звычайнную, здавалася б, дагэтуль сітуацыю.

Па гэтай тэмэ хочацца расказаць пра адзін з таких выпадкаў, які меў месца, і ўдзельнікамі якога былі якія студэнты трэцяга курса юрыдычнага факультэта Міхаіл Пагуляеу, Ігар Яцко і Сяргей Высоцкі.

Міхаіл Пагуляеу, калі можна так сказаць, ініцыятар усёй гэтай гісторыі, па дарозе дадому заўважыў, калі перасоўнага пункта аблена валюты дзвюх асоб, якія чамусыці збягтэжылі яго. Гэтыя асобы, мужчына і жанчына, пачалі разыгрываць своеасаблівую мініяцюру. Жанчына ўчапілася за куртку мужчыны-валютчыка і патрабавала вярнуць ёй назад гроши. У адказ мужчына

адштурхнуў яе, ударыў па твары і пачаў хутка адыходзіць... А на вуліцы чатыры гадзіны дня, шмат народу і, як заўжды, нікога не бачыць.

Міхаіл, сам не ведаючы чаму (як ён мне потым сказаў) кінуўся наўздангон за валютчыкамі, — (трэба сказаць, што Міша — грамадскі памочнік следчага прафілактычнай агенцтвы). Той, бедала, адчаканасці спыніўся і аж руки угуркіні. На той час падышлі сябры-аднакурснікі.

Папярэдне спытаўшы ў жанчыны, ці будзе яна пісаць заяву (няшмат людзей зараз ідуць за абаронай сваіх правоў у праваахоўці і судовыя органы), хлопцы даставілі правапарушальніку ў аддзел міліцыі. Калі супрацоўнікі начальнікі выясняюць асобу затрыманага, даведаліся аб тым, што ён ужо быў асуджаны, не так даўно вызваліўся і займаўся незаконным аблена валюты.

... Хлопцы ўспамінаюць аб гэтым здарэнні з гумарам, асабліва, кажуць, што пашырілося на дабро, калі ты разумееш сваю ролю ў грамадстве і сумленна яе выконваеш...

КАБ НЕ АБАРВАЛАСЯ СУВЯЗЬ ЧАСОУ



На думку Інфельда, чалавецтва прайвіла добры густ, калі належным чынам ацаніла веліч работ Эйнштэйна па тэорыі адноснасці. Спадвеку своеасаблівым прайўленнем "добра густу" культура-навуковай думкі было і ёсьць усведамленне той выключна важнай ролі, якая належыць філалогіі ў сувядрджені гуманістычных, маральных прыярытэтных каштоўнасцей грамадства. Драматычны ход гісторыі ў ХХ стагоддзі і відавочны гуманітарны крэзіс тэхнагеннай цывілізацыі, думаецца, толькі садзейнічалі актуалізацыі пошукаў духоўных ідэалаў. Разам з гэтым у сучасных умовах узрасло як навуковае, так і грамадскае значэнне філалагічных дысцыплін, бо яны па сваёй прыродзе анатыфармалістычныя, вучаць арганічнаму цэласнаму разуменню сэнсу кожнага тэкста, у тым ліку і быцця.

Сёння наяўнасць у кожным класічным універсітэце філалагічнага факультэта — гэта не столькі даніна традыцыі часам "сямі вызваленых навук", колькі рэальная запатрабаванасць і жыццёвая неабходнасць. Таму, відаць, не выпадкова ў нашым універсітэце, які з гонарам носіць імя слыннага ўсходнеславянскага першадрукара Францыска Скарыны, філалагічны факультэт — адзін з буйнейшых. Тут вучацца сотні студэнтаў, на пяці кафедрах налічваюцца дактароў навук, болей за трыццаць кандыдатаў навук. Плённа працуяць аспірантуры, створаныя пры кафедрах беларускай літаратуры, беларускай мовы, рускага, славянскага і агульнага мовазнавства. Факультэт стаў аўтарытэтным навуковым цэнтрам, у тым ліку і міжнародным. Толькі за апошні год вучоныя-філолагі ГДУ імя Ф.Скарыны з поспехам прымалі ўдзел у шэрагу навуковых канферэнцый і сустэрэч, што праводзіліся ў еўрапейскіх краінах. Прычым усё часцей признаюцца навуковай грамадскасцю і даследаванні новай генерацыі вучоных факультэта. Так, не выпадкова вучні прафесара I.Ф.Штэйнера: Ю.Сальнікава і аўтар гэтых радкоў атрымалі асабістое запрашэнне загадчыка кафедры славянскай філалогіі Познаньскага універсітэта імя А.Міцкевіча прафесара Б.Зелінскага для ўдзелу ў прадстаўнічым навуковым форуме, што адбудзеца тут у 2001 годзе.

Вучоныя ГДУ імя Ф.Скарыны маюць сваю ўласную дзяялінку ў сістэме філалагічных наук. На кафедры беларускай літаратуры вядзецца актыўная і скрупулёзная праца па захаванню духоўнай спадчыны Палескага рэгіёна. Вынікам гэтага наўрунку работы кафедры стаў выхад у свет у мінульым годзе зборніка "Роднае: Фальклорна-этнографічна і літаратурная спадчына Гомельскага раёна" (аўтары-складальнікі I.Ф.Штэйнер, В.С.Новак). Творчай справаўдзачай цэлага аўтарскага калектыву кафедры беларускай мовы ў складзе [У.В.Анічэнкі, У.А.Бобрыйка, В.А.Ляшынскай, А.А.Парукава, А.А.Станкевіч] можна называць выданне ў 2000 годзе другога тома "Слоўніка мовы Янкі Купалы" у 8-мі тамах. У грунтоўным даследаванні праведзены дасканалыстычны аналіз фарміравання індывідуальна-аўтарскага стылю класіка беларускай літаратуры. На факультэце пры кафедры беларускай культуры вядзецца распрацоўка навукова-доследнай тэмы, прысвечанай дзеянасці вядомых навукоўцаў і прадстаўнікоў мастацкай культуры, якія нарадзіліся на Гомельшчыне. І ўжо падрыхтавана да публікацыі манаграфія аб творчым шляху М.В.Доўнара-Запольскага. На кафедры рускай літаратуры вялікая ўвага надаецца стварэнню цэласнага вучэбна-метадычнага комплексу. Істотным крокам да яго рэалізацыі было выданне зборніка, складзенага Т.М.Усольцавай, "Лірыка другой паловы XIX стагоддзя" накладам 27000 паасобнікаў. На асэнсаванне актуальных проблем узаемадзеяння і ўзаемаўплыву славянскіх моў як у сінх

СПОРТ



СВЕТЛЫ ВОБРАЗ ЯГО НЕ ЗАБЫЦЬ

8-га лютага гэтага года споўнілася 80 гадоў з дня нараджэння народнага пісьменніка Беларусі І.П.Мележа, а 9-га лютага ў роднай вёсцы Івана Паўлавіча Глінішча на Хойнічыне сабралася вялікая сям'я блізкіх яму людзей, прыехалі дзеячы літаратуры, навукоўцы, кіраунікі рэспубліканскага, абласнога і раённага маштабаў, прыйшлі яго землякі, якія асабістая ведалі і шанавалі свайго знакамітага пісьменніка.

На плошчы перад Домам культуры і мемарыяльным музеем з самай раніцы працаваў святочны кірмаш, а вядомы ў вобласці ансамбль "Радуніца" з Мазыра заклікаў сюды наведвальнікаў сваімі вясёлымі песнямі і танцамі. Прадаваліся тут розныя сувеніры, праводзілася латарэя, адчывалася сапраўдная весялосць.

Святочная праграма распачалася з наведвання Глінішчанскай сярэдняй школы, якая носіць імя І.Мележа, вакол якой шумяць бярозы, пасаджаныя самім Іванам Паўлавічам. Госці пазнаёміліся з цікавай выставай вырабаў вучняў школы пад называй "Што мы ўмеем", наведалі школьні музей, вучэбныя класы, паглядзелі літаратурна-музычную кампазіцыю, інсценіроўку ўрыйукаў з "Палескай хронікі", падрыхтаваныя вучнямі 11 класа. У знак удзячнасці, у гонар памяці аб пісьменніку-земляку намеснік старшыні аблвыканкама Уладзімір Давідовіч падараваў школе музичны цэнтр.

Затым гості наведалі музей пісьменніка, дзе яго дырэктар Ю.Кудрыцкая распавядала прысутным пра экспанаты, прадстаўленыя тут. У кнізе ганаравых гасцей свае запісы пакінулі народныя артысты Акадэмічнага тэатра імя Я.Купалы Лілія Давідовіч, Генадзь Гарбук, галоўны рэжысёр яго Валерый Раеўскі.

Нельга не нагадаць, што Лілія Давідовіч і Генадзь Гарбук былі першымі выканаўцамі роляў Ганны і Васіля, спачатку ў тэлеспектаклі (1965г.), а затым у тэатры (1966г.), за што ўпершыню былі ўзнагароджаны Дзяржаўнай прэміяй.

Пазней гості і землякі пісьменніка сабраліся каля бюста Івана Паўлавіча, дзе распачаўся святочны мітынг, які адкрыў намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Давідовіч. На мітынгу выступілі: Валерый Гедройц — намеснік міністра культуры рэспублікі, Уладзімір Дзюба — паэт, загадчык літаратурна-драматычнай рэдакцыі рэспубліканскага радыё, скульптар бюста І.П.Мележа (бюст пасля рэстаўрацыі ўстаноўлены перад домам-музеем) Дзмітрый Папоў, старшыня Хойніцкага райвыканкама Мікалай Садчанка і аўтар гэтых радкоў — пляменніца пісьменніка. Пасля да помніка былі ўскладзены жывыя кветкі.

Святочныя мерапрыемствы былі працягнуты ў Глінішчанскім Доме культуры, у фае якога прысутныя змаглі пазнаёміцца з выстаўкай, наладжанай супрацоўнікамі бібліятэкі, ДК. Тут можна было ўбачыць рэчы, зробленыя рукамі мясцовых умельцаў: вырабы з дрэва, саломкі, ручнікі, коўдыры, розныя прыгожыя выпечкі і інш. Такое відовішча нікога не пакінула раўнадушнымі, бо гэта яшчэ адно сведчанне таленту землякоў пісьменніка. Так і хochaца сказаць: "Дык вось адкуль ідуць карані мележаўскага таленту".

У глядзельнай зале, дзе не толькі не было ніводнага свабоднага месца, але яна праста не здолела змясціць усіх жадаючых прысутніцаў, было праведзена выключна цікавае тэатралізаванае дзеяство, якое вяла пляменніца Івана Паўлавіча Лілія Краўчанка. З цікавасцю гледачы сустрэлі кампазіцыю па творах пісьменніка, Глінішчанскі хор, якім Іван Мележ вельмі ганарыўся, дзіцячы ансамбль танца з Хойнік, удзельнікаў тэатра імя І.Мележа з Мазыра, вакальнае трою з Хойніцкага ДК і, вядома ж, сцэну са спектаклем "Людзі на балоце" у выкананні Ліліі Давідовіч і Генадзя Гарбука.

Аплодысментамі віталі прысутныя родзічай Івана Мележа, якія былі запрошаны на сцэну: родная і стрыечная сёстры пісьменніка Любоў Паўлаўна, Анастасія Вяргейчык, стрыечны брат Ілля Мележ, пляменніца Соф'я Ліпніцкая. Яны падзяліліся сваімі ўспамінамі пра дараагога і блізкага ім чалавека.

У заключэнні святочнага вечара на сцэну былі запрошаны пераможцы конкурсу, абвешчанага газетай "Гомельская праўда" да юбілею Івана Мележа сумесна з абласным аддзяленнем Саюза пісьменнікаў і аблвыканкамам. Аглядальник газеты "Гомельская праўда", вядучая рубрыкі "Памяці І.Мележа" Тамара Кручэнка і намеснік старшыні аблвыканкама Уладзімір Давідовіч уручылі грашовыя ўзнагароды вядомым на Гомельшчыне пісьменнікам: старшыні Гомельскага аддзялення Саюза пісьменнікаў Васілю Ткачову (у публіцыстыцы), Соф'і Шах, Ізяславу Катлярову і Алене Кобзевай (у пазіці), Уладзіміру Гаўрыловічу (у прозе).

Адшумела свята на Глінішчанскай зямлі, але яшчэ доўга будзе жыць яно ў памяці землякоў пісьменніка, удзячных чытачоў, родзічай, як жыве ў памяці сам Іван Мележ — добры дарадчык, разумны і таленавіты пісьменнік, прости, сціплы чалавек. І хochaца закончыць свае ўражанні ад наведвання юбілейных мерапрыемстваў у гонар Івана Мележа, зямлі бацькоў, зямлі пісьменніка словамі:

Не веру я бязлітаснай жарстве,

Што холадам магільным рукі коле:

Ён ёсць! Ён ёсць! Ён з намі! Ён жыве!

Ён нежывым не можа быць ніколі!

В.ГЕНАШ, старшы выкладчык кафедры беларускай літаратуры.

Апошні год XX стагоддзя ўпісаны ў гісторыю сусветнага спорту як год летніх Алімпійскіх гульняў, якія адбыліся ў аўстралійскім горадзе Сіднея. Наша вобласць была прадстаўлена на іх 18 мацнейшымі спартсменамі. Яны заваявалі 2 бронзавых узнагароды і ў агульнай суме набралі 30 заліковых ачкоў. Такому дасягненню могуць пазайздросціца нават зборныя каманды некаторых краін.

Па традыцыі напачатку першага года новага стагоддзя вызначаны лепшыя спартсмены Гомельшчыны, якія найбольш прадавалі летасць сваіх балельшыкаў. Вызначалася дзесятка мацнейшых атлетаў, але названы прозвішчы 12 спартсменаў, бо чацвёра з іх выступалі як адзінае цэлае — весляры і акрамбаты.

У спісе мацнейшых дамінірують выхаванцы нашага универсітэта.



У Гомельскім Палацы лёгкай атлетыкі прайшоў чэмпіянат Беларусі па грэка-рымскай барацьбе, у якім прынялі ўдзел мацнейшыя барцы рэспублікі.

Студэнт факультета фізічнай культуры Дзмітрый Грынько

МЕДАЛІ ЎСІХ ВАРТАСЦЯЎ

У Мінску прайшоў зімовы чэмпіянат рэспублікі па лёгкай атлетыкі сярэброны медаль, упершыню выканашы нарматыў "Майстар спорту Рэспублікі Беларусь".

У агульнакамандным заліку ганаравая тройка такая: Акадэмія фізічнага выхавання і спорту (г.Мінск), ГДУ імя Ф.Скарыны і Гродзенскі ўніверсітэт.

Старонкі гісторыі

У 1919 годзе пры Гомельскім ваенкамаце пачау сваю работу аддзел усеагульнага ваеннаса на выучання, які займаўся пытаннямі развіцця фізічнай культуры і спорту ў горадзе Гомелі. Галоўная ўвага ўдзялялася падрыхтоўцы інструктароў па спорту і фізічнаму развіццю.

Ужо 15 сакавіка была адкрыта школа па падрыхтоўцы інструктароў па спорту. У яе праграму уваходзілі такія віды спорту як гімнастыка, лёгкая і цяжкая атлетыка, веласіпедны спорт, французская барацьба. Таксама праводзіліся пачатковыя заняткі ваеннаса строю да ўзроўню ўзводнага вучэння. У школе займалася 30 чалавек. Першапачаткова заняткі праводзіліся ў закрытым памяшканні былой більярдной "Пасаж", якая знаходзілася па вул. Савецкай. Пазней для гэтых мэт выкарыстоўваўся клуб вольна-пажарнага таварыства. Вялікая ўвага ўдзялялася тэарэтычнай падрыхтоўцы будучых вікладчыкаў спорту.

У губерні таксама была створана сетка спартыўных клубаў, адкрываліся дзіцячыя спартыўныя групы. Аддзел усеагульнага ваеннаса на выучання арганізоўваліся і праводзіліся спаборніцтвы, алімпіяды.

Наглядзячы на ўсе цяжкасці, у 1919 годзе ў Гомелі адбылася алімпіяды, у праграме якой увайшлі культывуемыя віды спорту. У ёй прынялі ўдзел прадстаўнікі ўсіх спартыўных таварыстваў.

У 1920 годзе пры аддзеле усеагульнага ваеннаса на выучання быў створаны губернскі савет фізкультуры. Ен займаўся арганізацыяй спартыўных клубаў, пытаннямі медыцынскага кант-

ВЫХАВАНЦЫ ГУ — СЯРОД ЛЕПШЫХ СПАРТСМЕНАЎ ГОМЕЛЬШЧИНЫ

сіэта. Іх прозвішчы названы ў алфавітным парадку. Першымі ў апублікаваным спісе ідуць майстры спорту міжнароднага класа па веславанню на байдарках і каноэ, удзельнікі XXVII Алімпійскіх гульняў Алеся Бакунова і Наталля Бандарэнка, якія прынеслі заліковыя ачко за шостае месца. Трэці ў ганаровым спісе — майстар спорту міжнароднага класа па спартыўнай акрамбаты, бронзавы прызёр Алімпіяды Ірына Ятчанка. Названыя спартсмены былі летасць таксама пераможцамі і прызёрамі чэмпіянату Еўропы і свету, іншых буйных міжнародных спаборніцтваў.

Горача віншуем лаўрэатаў апошняга спартыўнага года XX стагоддзя!

(Наш. кар.)

ДЗМІТРЫЙ ГРЫНЬКО — СЯРЭБРАНЫ ПРЫЗЁР ЧЭМПІЯНАТУ

выступаў у вагавай катэгорыі да 97 кг і заваяваў сярэбранны медаль, упершыню выканашы нарматыў "Майстар спорту Рэспублікі Беларусь".

Трэніруецца наш барэц пад кіраўніцтвам майстра спорту, старшага выкладчыка кафедры фізічнага выхавання і спорту

Сяргея Максімавіча Дзегцярова.

Да гэтага дадам, Вячаслав Макаранка з Гомеля заваяваў залаты медаль, а Юрый Дубінін з Жлобіна — бронзавы. У камандным заліку барцы Гомельшчыны на трэцім месцы, пасля Мінска і Гродзенскай вобласці.

Сяргей Курбатаў (трайны скакоў і Наталля Міхан (скаккі ў даўжыню) заваявалі сярэбранныя жэтоны, а Людміла Старавойтава (штурханне ядра) і мужчынская эстафетная каманда 4x200 м — бронзавыя.

В.МАРЧАНКА.

ДЛЯ ЗАГАРТОЎКІ МОЛАДЗІ

роля ў спартцэнтрах.

У 1921 годзе губесавет фізкультуры арганізаваў курсы фізразвіцця для школьніх работнікаў, інструктароў спорту і дапрызыўнай падрыхтоўкі. Пры савецце фізічнай культуры працавала таксама навуковая сеансія, якая арганізоўвалася лекцыі, субяседаванні з інструктарамі па спорту, медкантроллю.

Вялікая ўвага ўдзялялася агітацыйна-асветніцкай работе. Пры клубах абсталёўваліся куткі фізкультуры, якія забяспечваліся літаратурай па спорту.

У 1925 годзе з 15 па 20 жніўня ў г.Гомелі прайшлі спаборніцтвы гурткоў фізкультуры. У іх

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЕТ ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- беларускай літаратуры — дацэнта;
- аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі — дацэнта;
- спартыўных дысцыплін — старшага выкладчыка;
- фізывіхавання і спорту — старшага выкладчыка;
- філасофіі — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўвацца на адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты эканамічнага факультета, калектыв кафедры фізічнага выхавання і спорту выказваюць глыбокое спачуванне ст. выкладчыку названай кафедры, намесніку дэканана эканомфака па фізічнаму выхаванню і спорту САКОВІЧУ Паўлу Паўлавічу з выпадку напаткаўшага яго гора — смерці БАЦ